

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA III
Vajnorská 47, 832 77 Bratislava 3

Číslo: 2 Pv 87/22/1103-11
EEČ: 2-10-66-2023

Bratislava III 31.01.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: porušovanie domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno b Trestného zákona
prečin: poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava III

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
adresa na doručovanie písomností: XXXXX
povolanie: programátor
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: porušovanie domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno b Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

účastníctvo: bez účastníctva

- prečin: poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

účastníctvo: bez účastníctva

na tom skutkovom základe, že:

obvinený v čase približne od 17.00 hod. do 17.20 hod. dňa 03.03.2022 preliezol oplotenie rodinného domu vysoké 175 cm a takto vošiel na pozemok a následne do prístrešku prislúchajúceho k rodinnému domu poškodenej XXXXX-XXXXX

nachádzajúcom sa v obci XXXXX na ulici XXXXX XXXXX a to tak, že odsunul zasúvacie neuzamknuté dvere prístrešku rodinného domu, pristúpil k mrazničke nachádzajúcej sa v prístrešku rodinného domu, pričom mrazničku zn. Beko v hodnote 320,- Eur nezisteným spôsobom poškodil, čím týmto konaním spôsobil poškodenej XXXXX-XXXXX škodu vo výške 320,- Eur,

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Senci (ďalej len "vyšetrovateľ") ČVS: ORP-84/1-VYS-SC-2022 zo dňa 11.04.2022 bolo XXXXX, nar. XXXXX podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona na tom, skutkovom základe, že

obvinený v presne nezistenom čase od 17.00 h do 17.20 h dňa 03.03.2022 preliezol oplotenie rodinného domu vysoké 175 cm a neoprávnene vnikol na pozemok a následne do prístrešku prislúchajúceho k rodinnému domu nachádzajúcom sa na adrese XXXXX, XXXXX XXXXX a to tak, že odsunul zasúvacie neuzamknuté dvere prístrešku rodinného domu, pristúpil k mrazničke nachádzajúcej sa v prístrešku rodinného domu, pričom mrazničku zn. Beko v sume 300,- Eur nezisteným spôsobom poškodil, čím týmto konaním neoprávnene vnikol do obydľia poškodenej XXXXX-XXXXX a poškodením mrazničky zn. Beko spôsobil poškodenej XXXXX-XXXXX škodu v hodnote 300,- Eur.

Obvinený XXXXX pri výsluchu okrem iného uviedol, že si drogu dal prvýkrát, prvýkrát to skúsil a vlastne sa z toho aj psychicky pomiatol. Mal pocit, že po ňom niekto ide, že ho niekto prenasleduje. Na základe toho vnikol cudzím na pozemok, ale neuvedomoval si, že ide na cudzí pozemok. Potom sa tam stretol s domácimi, s ktorými bol konfrontovaný. On tam zostal s nimi a oni zavolali aj políciu a záchranku, kvôli tomu, že videli, že na ňom nie je niečo v poriadku. Obvinený sám uviedol, že poškodil chladničku, ktorá bola na uvedenom dvore. Povyberal šuplíky, resp. ich vytrhol. Tie poškodil aj preto, lebo keď chladničku otvoril tak oni boli vo vnútri primrznuté a ako sa nedali normálne vytrhnúť, tak nimi trhol a praskli. Toto si obvinený pamätal, no nepamätal si správanie voči domácim. Obvinený dodal, že keď prišiel na pozemok, cítil sa tam ako doma, vyzliekol si tričko a išiel aj do tej chladničky. Precitol až keď sa mu prihovorili domáci a uvedomil si, že nie je doma.

Obvinený vo výsluchu tiež uviedol, že nikdy predtým nebol liečený ani hospitalizovaný na psychiatrii. K užívaniu pervitínu obvinený uviedol, že išlo o jednorazovú záležitosť a nikdy predtým žiadnu drogu nepožil. K tomu, či mal v minulosti skúsenosti s užívaním pervitínu a alkoholu a aj v ich spoločnej kombinácii obvinený uviedol, že je abstinent, takže pervitín ani inú drogu a ani alkohol neužíva a ani neužíval. K motivácii v rozhodnom čase užiť pervitín, ako aj užiť pervitín v kombinácii s alkoholom uviedol, že nevie, čo ho k tomu viedlo. Obvinený tiež uviedol, že vzhľadom na to, že nikdy predtým nebol konzumentom drog a teda pervitínu sa mu takýto exces nikdy predtým ani nemohol stať.

V procesnom postavení **svedka-poškodeného** bola vypočutá **XXXXX**, ktorá vo výpovedi okrem iného uviedla, že niekedy začiatkom marca 2022 sa pozerala von z kuchynského okna rodinného domu, pričom videla ako cez plot vysoký 175 cm prelieza muž. Bol to muž vysoký 180 cm, čierne vlasy, trochu kučeravý, do pol pása holý a mal oblečené tepláky. Uviedla, že chodil okolo rodinného domu. Potom poškodená vyšla von a zistila, že mraznička v prístrešku je prázdna a rozbitá. Chladnička bola plne naložená, funkčná, nepoškodená. Nič iné nebolo poškodené. Poškodená hľadala toho muža po dvore a všimla si, že muž vliezol do samostatnej oplotenej pivnice, ktorá je na dvore. Nebola uzamknutá, dvere boli nepoškodené. Uviedla, že muž chodil akoby ho niekto naháňal. Pýtala sa ho, čo tam robí. Muž nebol agresívny, ani útočný. Povedal, prepáčte asi som sa pomýlil, že hľadá kamaráta. Potom už nechodil dookola, išiel pomaly preč, preskočil pletivový plot a vyšiel z dvora von a išiel preč. Poškodená medzitým zavola manželovi, ktorý bol v tom čase v dedine, že im po dvore behá nejaký muž. Poškodená muža len tak pozorovala, aby vedela manželovi povedať, kam išiel. Manžel poškodenej ho potom prenasledoval autom, chytil ho a doviezol k nim domov a volali políciu. Muž pôsobil vyplašene a rozprával z cesty, akoby bol mimo.

Poškodená tiež uviedla, že im vznikla škoda 300,- Eur, avšak doklad od mrazničky nemali.

V predmetnej veci bol vypočutý aj svedok **XXXXX**, ktorý vo výpovedi uviedol tvrdenia zhodne tak, ako ich uviedla aj svedkyňa – poškodená **XXXXX**. Dodal, že muž uviedol, že má dve roboty, nezvláda to a tak si dal pervitín. Muž bol však mimo a nedalo sa s ním rozprávať.

Súčasťou vyšetrovacieho spisu je aj zápisnica o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby a poučenia, ako aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára o tom, že **XXXXX** nie je schopný umiestnenia do cely policajného zaistenia.

Na mieste činu bola dňa 03.03.2022 vykonaná obhliadka miesta činu a vyhotovená fotodokumentácia, ktorou boli zdokumentované jednotlivé stopy, resp. škody spôsobené obvineným na majetku poškodenej.

Vzhľadom na to, že počas vyšetrovania vyvstala potreba skúmania duševného stavu obvineného, bol na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava III sp. zn. Tp 771/2022 na vyšetrenie duševného stavu obvineného uznesením vyšetrovateľa pribratý do konania znalec z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria **XXXXX**.

Znalkyňa v záveroch svojho **znaleckého posudku** zo dňa 18.05.2022 skonštatovala, že u obvineného v čase spáchania skutku po požití psychostimulácií (pervitín) v kombinácii s alkoholom (vypil 2 pivá) došlo k intenzívnemu psychickému vzrušeniu, excitácii spojenej s agresivitou. Jednalo sa o psychotický mráкотný stav, pod vplyvom ktorého boli jeho ovládacie a rozpoznávací schopnosti vymiznuté.

V súčasnosti sú podľa znalkyne jeho ovládacie a rozpoznávací schopnosti naplno zachované. K miere zníženia ovládacích a rozpoznávacích schopností znalkyňa uviedla, že tieto boli v čase skutku vymiznuté. Obvinený v čase skutku nebol schopný chápať zmysel trestného konania, aktuálne podľa znalkyne je plne schopný chápať zmysel trestného konania.

Podľa znalkyne pobyt obvineného na slobode pre spoločnosť nie je nebezpečný (išlo o požitie malej dávky psychoaktívnej látky pervitín v kombinácii s alkoholom dva razy v krátkom čase za sebou, predtým tieto látky nikdy neskúšal, alkohol pil len príležitostne, neopíjal sa), preto znalkyňa nenavrholo ochranné liečenie.

K aktuálnemu zdravotnému-psychickému zdraviu obvineného znalkyňa uviedla, že je dobrý. Zároveň v záveroch znaleckého posudku uviedla, že obvinený nie je závislý na alkohole, ani iných návykových látkach. Obvinený posudzovaný trestnú činnosť spáchal v súvislosti s užitím psychoaktívnej látky pervitín v kombinácii s alkoholom, nejedná sa však o závislosť. Znalkyňa u obvineného nenavrholo protialkoholické / protitoxikomanické liečenie.

V **doplňujúcom výsluchu znalkyňa XXXXX**, dňa 02.12.2022 na otázku vyšetrovateľa, či stav nepríčetnosti v čase činu nastal výlučne z dôvodu požitia návykovej látky alebo nastal aj z iného dôvodu, uviedla, že k vymiznutiu ovládacích a rozpoznávacích schopností u obvineného došlo výlučne z dôvodu požitia psychoaktívnej látky – pervitín a alkoholu – dve pívá.

Psychotický mráкотný stav znalkyňa vo svojej výpovedi špecifikovala ako poruchu vedomia z kvalitatívneho hľadiska. Ide o krátkodobý stav zmätenosti, pri ktorom dochádza k výraznej poruche správania, k agresii, objavujú sa psychotické symptómy (v myslení boli paranoidné bludy), tento stav môže pripomínať až schyzofrémia. Tento stav náhle vznikne, buď po požití aj malého množstva alkoholu u človeka, ktorý alkohol normálne nepožíva, alebo malého množstva drogy alebo kombinácie alkoholu a drog. Je tiež možné, že správanie a konanie je odcudzené osobnosti daného človeka. Na tento stav si osoba nemá šancu pamätať.

Na otázku, či k psychotickému mráкотnému stavu došlo výlučne z dôvodu požitia návykových látok, znalkyňa uviedla, že áno, v dôsledku požitia kombinácie návykovej látky a alkoholu.

Na otázku vyšetrovateľa, či by stav psychotického mráкотného stavu vzhľadom na zdravotný resp. psychický stav obvineného u neho nastal aj bez požitia psychostimulácií – pervitínu v kombinácii s alkoholom (dve pívá), znalkyňa uviedla, že nie, u obvineného by tento stav nenastal.

Na otázku vyšetrovateľa, či si obvinený vzhľadom na jeho psychický stav a predošlé skúsenosti s užívaním, resp. neužívaním návykových látok, mohol uvedomovať, že požitím návykovej látky u neho môže dôjsť k čiastočnému zníženiu alebo úplnému vymiznutiu jeho ovládacích a rozpoznávacích schopností, znalkyňa uviedla, že nie, pretože obvinený nikdy v minulosti neužíval návykové látky, nemohol si uvedomiť, resp. uvedomovať, že taký stav po požití návykovej látky v kombinácii s alkoholom nastane.

Súčasťou vyšetrovacieho spisu sú aj lekárske správy obvineného, ako aj výpis z účtu poisťovne (obvineného) vo Všeobecnej zdravotnej poisťovne. Práve z predmetného výpisu vyplýva, že obvinený v minulosti skutočne nebol liečený v súvislosti s užívaním návykových látok.

Ďalej bolo do vyšetrovacieho spisu zabezpečené odborné vyjadrenie ohľadom spôsobenej škody na majetku poškodenej, ktorej hodnota je vyjadrená vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

V zmysle § 23 Trestného zákona, kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Zastaviť trestné stíhanie z tohto dôvodu možno až vtedy, keď sa zistí, že stíhaný skutok sa stal, napĺňa znaky určitého trestného činu a spáchal ho obvinený, ktorý nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Nepríčetnosť obvineného musí byť dostatočne preukázaná v prípravnom konaní.

Duševná porucha je dôvodom nepríčetnosti iba vtedy, keď má za následok nedostatok rozpoznávacej schopnosti alebo ovládacej schopnosti. Duševná porucha a nedostatok rozpoznávacej alebo ovládacej schopnosti musia existovať v čase spáchania činu.

Nedostatok rozpoznávacej a ovládacej schopnosti nemusí byť daný súčasne. Stačí, ak u páchatela chýba jedna z týchto schopností.

Podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa prečinu porušovania domovej slobody dopustí ten, kto neoprávnene vnikne do obydlia iného alebo tam neoprávnene zotrvá a čin spácha prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu.

Podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona sa prečinu poškodzovania cudzej veci dopustí ten, kto zničí, poškodí alebo urobí neupotrebitelnou cudziu vec a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu.

Podľa § 124 ods. 1 Trestného zákona sa škodou rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach.

Podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona škodou malou sa rozumie škody prevyšujúca sumu 266 eur.

Vyhodnotením hore uvedených dôkazov, ktoré tvoria obsah vyšetrovacieho spisu, som dospela k záveru, že XXXXX svojim konaním zo dňa 03.03.2022 po formálnej stránke naplnil znaky skutkovej podstaty prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona.

Z vyšetrenia duševného stavu obvineného XXXXX však vyplýva, že v čase spáchania skutku, ktorý sa mu v tomto konaní kladie za vinu, bol nepríčetný, pretože v čase spáchania činu trpel duševnou poruchou – psychotickým mráкотným stavom,

v dôsledku ktorej nemohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania a svoje konanie ovládať.

Z uvedeného je dostatočne zrejmé, že obvinený XXXXX nie je s poukazom na § 23 Trestného zákona za vyššie uvedený čin trestne zodpovedný.

Keďže v prípade obvineného išlo o podozrenie, že sa skutku dopustil v dôsledku požitia návykovej látky, bola dôsledne vyhodnocovaná aj možnosť vyvodenia trestnej zodpovednosti za trestný čin opilstva podľa § 363 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa uvedeného ustanovenia sa trestného činu opilstva dopustí ten, kto sa požitím alebo aplikáciou návykovej látky, hoci aj z nedbanlivosti, privedie do stavu nepríčetnosti, v ktorom sa dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu.

Rozdiel medzi beztrestnosťou trestne nezodpovedného páchatel'a podľa § 23 Trestného zákona a trestným činom opilstva podľa § 363 Trestného zákona spočíva v tom, že pri trestnom čine opilstva si páchatel' túto nepríčetnosť privodil sám, a to požitím alebo aplikáciou návykovej látky či už z nedbanlivosti alebo úmyselne, pričom takto vyvodené zavinenie pokrýva aj to, že páchatel' sa v takomto stave dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu.

Po objektívnej stránke musí páchatel' požiť alebo aplikovať návykovú látku a tým sa uviesť do stavu nepríčetnosti a kumulatívne sa dopustiť konania, ktoré má inak znaky trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona.

Po subjektívnej stránke uvedenie sa do stavu nepríčetnosti musí byť zavinené aspoň z nedbanlivosti.

Podľa § 16 Trestného zákona trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel'

a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo

b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

Kritériom nedbanlivosti v oboch jej formách je zachovanie určitej miery opatrnosti páchatel'a. Miera opatrnosti je daná spojením jej objektívneho a subjektívneho vymedzenia a ich vzájomným vzťahom a platí aj pri vymedzení vedomej a nevedomej nedbanlivosti. Posudzovanie dôvodov, na ktoré sa páchatel' spoliehal, že nespôsobí porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom, sa aj pri vedomej nedbanlivosti musí udiať so zreteľom na to, ako sa situácia javila páchatel'ovi, aké boli jeho znalosti, skúsenosti a pod. Ich primeranosť je zároveň nevyhnutné posudzovať aj vzhľadom na vonkajšie okolnosti prípadu.

Pri nevedomej nedbanlivosti je možnosť (vzhľadom na okolnosti a svoje osobné pomery) a povinnosť (vedieť mal a mohol) predvídať následok daná súčasne a nedostatok niektorej z týchto zložiek preto znamená, že čin je nezavinený.

Zodpovednosť návykovou látkou ovplyvneného páchatela za trestný čin spáchaný v nepríčetnosti spôsobenej v dôsledku jej užitia, nie je daná v zmysle § 23 Trestného zákona vtedy, ak si páchatel nebol a ani nemohol byť vedomý svojej dispozície pre podobné stavy po požití návykovej látky.

Z vykonaného dokazovania v tejto súvislosti vyplynulo, že XXXXX síce pred skutkom požil návykovú látku – pervitín v kombinácii s alkoholom (dve pивá), po čom sa dopustil konania, ktoré má inak znaky trestného činu. Zároveň však je dostatočne zrejmé, že do stavu nepríčetnosti sa neprivedol ani len z nedbanlivosti.

O trestnej zodpovednosti obvineného za trestný čin opilstva by bolo možné v danom prípade uvažovať iba v takom prípade, ak by si uvedený stav spôsobil požitím návykovej látky s vedomím toho (resp. ak by v tomto smere tu bola daná aspoň nevedomá nedbanlivosť), aký stav u neho požitie návykovej látky môže vyvolať.

Na vyriešenie vyššie uvedeného je preto potrebné zodpovedať otázku, či obvinený si bol alebo mohol byť vedomý toho, že požitie návykovej látky u neho vyvolá stav, v ktorom nie je schopný kontrolovať svoje konanie a náležite ho ovládať.

Z výpovede samotného obvineného vyplýva, že nikdy predtým pervitín neužil samostatne a ani v kombinácii s alkoholom.

Uvedené tvrdenie obvineného potvrdzuje aj výpis poistenca zo Všeobecnej zdravotnej poisťovne. Taktiež z odpisu registra trestov obvineného ani z výpisu z registra priestupkov nevyplýva, že by sa obvinený v minulosti dopustil obdobného skutku, resp. protiprávneho konania pod vplyvom návykovej látky.

Ako navyše konštatovala znalkyňa z odvetvia psychiatrie vo svojej výpovedi zo dňa 02.12.2022, v danom prípade obvinený nikdy v minulosti neužíval návykové látky, a teda nemohol si uvedomiť, resp. uvedomovať, že taký stav po požití návykovej látky v kombinácii s alkoholom nastane.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti je teda potrebné konštatovať, že obvinený XXXXX si v čase aplikácie návykovej látky (t. j. v čase pred spáchaním posudzovaného skutku) nebol a nemohol byť vedomý svojej dispozície pre psychotický stav, ktorý vyvolaný po jej požití.

Keďže stav nepríčetnosti, kedy obvinený nemohol rozpoznať protiprávnosť svojho činu ani ovládať svoje konanie, bol z jeho strany vyvolaný nezavinene, nemožno jeho konanie posudzovať ani ako trestný čin opilstva podľa § 363 Trestného zákona.

Vzhľadom na uvedené skutkové a právne skutočnosti je zrejmé, že vo veci sú splnené zákonné predpoklady na postup podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, a preto som rozhodla tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Sabína Šáteková
prokurátorka